

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖSPäätös nro 26/2011
25.3.2011**Asia** Kirjallinen varoitus**Oikaisuvaatimuksen tekijä**
A, ylitarkastaja**Virasto** ympäristökeskus**Päätös, johon haetaan oikaisua**

Ympäristökeskus on 30.12.2009 päättänyt antaa A:lle varoituksen valtion virkamieslain 14 §:ssä tarkoitettujen virkavelvollisuuksien laiminlyömisestä vuoksi 12. – 14.10.2009 ja periä A:lle tältä ajalta maksetun palkan takaisin. Laiminlyönti käsittää luvattoman poissaolon työpaikalta ja poissaoloista ilmoittamatta jättämisen ohjeiden mukaisella tavalla.

Päätöksen perusteet

A on selvityspyynnössään kertonut olleensa flunssassa 12. – 13.10.2009 ja että hän olisi ilmoittanut tästä infoon puhelimella. Infon tiedoista ei löydy merkintää sairastumisilmoituksesta, joten A:n selitys ei ole tältä osin uskottava. A ei ole myöskään ilmoittanut poissaolosta esimiehelleen, mikä hänen olisi tullut henkilöstölle annettujen ohjeiden mukaan tehdä. A:n olisi pitänyt myös 13.5.2008 annetun määräyksen mukaisesti todistaa luotettavasti yhdenkin päivän poissaolonsa.

A on ilmoittanut työskennelleensä 14.10.2009 lausuntopyyntöjen ja lupahakemusten kanssa. A on kyseisenä päivänä leimannut tullessaan sisäänsä virka paikalle aamulla kello 6.19, mutta häntä ei ole nähty koko päivänä virkapaikalla eikä asiakas ole saanut häntä tavoitettua, joten hänen selityksensä kyseisen päivän työskentelystä ei ole uskottava. A ei ole tehnyt muita työajan seurantaan liittyviä leimauksia kyseisenä päivänä eikä myöskään ovileimauksia.

Oikaisuvaatimus

A:lle annettu varoitus on kumottava aiheettomana.

Vaatimuksen perusteet

Ympäristökeskuksen olisi tullut tarkistaa varoituksen perusteluissa esittämiensä väärin tietojen ja oletuksien paikkansapitävyys ennen varoitusmenettelyyn ryhtymistä. Kukaan ei keskustellut A:n kanssa varoituksen antamista koskevasta asiasta. Osastopäällikkö lähetti A:lle ainoastaan sähköpostilla lyhyen kyselyn ajalta 12. – 14.10.2009. Tähän kyselyyn A myös vastasi sähköpostilla.

A on ilmoittanut sairastumisestaan ympäristökeskuksen infoon 12.10.2009 kello 8.00. A ilmoitti asiasta infoon keskuksen kautta, koska hänellä ei ollut kotona infon suoraa numeroa. Tämä voitaneen tarvittaessa tarkastaa Te-liasonera Oyj:n puhelintoiminnoista.

Ympäristökeskuksen infossa vakinaisesti työskentelevä B oli syyslomalla ja hänen sijaisenaan toimi C. A puhui asiasta myöhemmin C:n kanssa, koska C ei ollut laittanut tietoa OUTLOOK-kalenteriin. C kertoi, että hänellä ei ollut oikeuksia päästä A:n kalenteriin tuona ajankohtana.

A:n lähin esimies oli viikon 42 syyslomalla. A ei ilmoittanut sairastumisestaan lomalla olevalle esimiehelleen. A oletti, että tieto kulkee tarvittaessa infosta eteenpäin.

Työterveys ja muu terveydenhuolto oli tuona ajankohtana ohjeistanut, että H1N1-influenssaepidemian aikana ei flunssaan sairastuneen tulisi heti lähteä levittämään mahdollista virusta, vaan sairastuessa tulisi odotella pari kolme päivää kuumeen laskemista. A toimi tämän ohjeen mukaan eikä lähtenyt ulos asunnostaan hankkimaan lääkärintodistusta.

A tulee toimistolle yleensä noin kello 6.30 aamulla ja poistuu usein jo ennen kello 16.00. Näin hän teki myös 14.10.2009. Koska useat henkilöt olivat syyslomalla, A ei tavannut juuri ketään koko päivänä. Joitakin henkilöitä on varmasti tullut vastaan käytävillä, mutta A ei muista, keitä he ovat olleet. A:n työhuone sijaitsee aivan käytävän perällä viidennessä kerroksessa. A pitää usein ovensa kiinni, kuten myös hänen vastapäätään käytävän toisella puolella istuva henkilö.

Ovimerkintöjä ei ilmeisesti ole, koska A käyttää paljon tavallista avainta ovien avaamiseen. A:n elektroninen avain toimii huonosti. Ovileimausta ”ulos” ei kone ole ottanut työpäivän päätyttyä. Tällaiset viat ovat työajan seurannassa työskentelevän henkilön mukaan tavallisia vikoja.

Jos asiakas saapuu nykyiseen ELY-keskukseen, silloiseen ympäristökeskukseen, hän ei lukittujen käytäväovien vuoksi pääse suoraan toimistoihin. Asiakas ilmoittautuu infossa, josta soitetaan henkilökunnalle asiakkaan saapumisesta. Henkilökunta noutaa asiakkaansa alakerrasta toimistohuoneeseen. A ei muista saaneensa yhtään tällaista puhelua 14.10.2009, vaikka varoituksessa väitetään asiakkaan tavoitelleen häntä. A:n puhelinvastaajassa ei ollut viestiä infosta eikä asiakkaalta. Mikäli mahdollinen asiakas on tavoitellut A:ta

tuona päivänä, A on todennäköisesti ollut sillä hetkellä muualla kuin työhuoneessaan (kirjasto, tarvikevarasto, sihteerin toimisto, kirjaamo tms.) ja puhelin on ollut A:n toimistohuoneessa tai A on jo lähtenyt toimistosta sen päivän osalta. A jättää yleensä työpuhelimen töihin poistuessaan työpaikaltaan. Yleensä asiakas ottaa yhteyttä uudestaan saadakseen tarvitsemansa viranhaltijan kiinni. Kuitenkaan myöhemmin kukaan ei ole ilmoittanut käyneensä juuri 14.10.2009 tavoittelemassa A:ta.

Asian käsittely ja selvittäminen

ELY:n ympäristövastuualue on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohessa seuraavaa:

Työntekijöille annettujen ohjeiden mukaan työntekijän pitää itse ilmoittaa poissaolosta sekä esimiehelle, että infoon eikä työntekijä voi edellyttää eikä olettaa infon ilmoittavan poissaolosta esimiehelle. Työntekijän velvollisuudet muun muassa poissaolojen ilmoittamisen suhteen ovat olleet täysin normaalit kaikkina loma-aikoina. A ei ole ilmoittanut poissaolostaan esimiehelle eikä infoon. A:n vastineesta ei käy ilmi, saiko hän yhteyden keskuksen kautta infoon, eikä A ole ilmoittanut puhelinnumeroa, josta hän olisi soittanut. Infosta ilmoitetaan poissaoloista muun muassa työaikakirjanpitoa hoitaville henkilöille. Infon tiedoista ei löydy minkäänlaista A:han liittyvää lähtevää/saapuvaa puhelin- tai sähköpostitietoa. Tietoa poissaolosta ei näin ollen olisi voitu laittaa Outlook-kalenteriin. Merkitystä asiassa ei ole sillä, että infon sijaisella ei ole ollut oikeuksia A:n kalenteriin, jos ilmoitus olisi tehty, merkintä olisi hoidettu muulla tavalla.

A:lle on 13.5.2008 annettu määräys luotettavasti todistaa yhdenkin päivän poissaolo. Terveysviranomaisten influenssaa koskeva ohjeistus ei poista A:ta koskevan erityismääräyksen sitovuutta. Koska A ei ole ilmoittanut esimiehelleen influenssasta, ei ole voitu edes harkita, olisiko tässä tapauksessa voitu poikkeuksellisesti influenssa-aikana pitää pelkkää ilmoitusta riittävänä selviytyksenä sairaudesta.

A:n väite siitä, että hän olisi ollut työpaikalla 14.10.2009, ei ole uskottava. Sähköpostissaan 26.10.2009 A on kertonut työskennelleensä lausuntopyyntöjen ja lupahakemusten kanssa. Lokitietojen mukaan A:n työasemaa ei ole käytetty 14.10.2009. A on leimannut itsensä sisälle aamulla kello 6.19, mutta mitään muuta työajan seurantaan liittyvää leimausta tai ovileimausta ei ole tuolta päivältä eikä häntä ole nähty koko päivänä. A:ta on käynyt tavoittelemassa miespuolinen asiakas, joka oli ohjattu ympäristötalon alakerrasta viidenteen kerrokseen, jossa on A:n työhuone. A ei ollut tuolloin ollut työhuoneessaan, joka oli pimeä.

Työntekijän velvollisuuksiin kuuluu ilmoittaa työnantajalle, jos hänen työvälineensä eivät toimi. Ympäristökeskuksen tietoon ei ole tullut, että A:n elektroninen avain olisi toiminut huonosti aikaisemmin ja leimaustietojen perusteella hän näyttää sitä käyttäneen säännöllisesti. Eri asia on, että joskus järjestelmässä voi olla vika, joka aiheuttaa pulmia jokaisen kellokortin käytössä. Kukaan muu ei ole ilmoittanut leimaushäiriöistä 14.10.2009. Myös virheleimauksista jää yleensä jokin leimausmerkintä.

Vastaselitys

A on antanut vastaselityksen, jossa on muun ohessa todettu seuraavaa:
A on ilmoittanut sairastumisestaan keskuksen kautta C:lle noin kello 8.00. Keskustelu oli lyhyt ja C lupasi viedä tiedon eteenpäin. Sitä, miksi C ei ole vienyt tietoa asianmukaisesti eteenpäin, voidaan kysyä vain häneltä itseltään.

A on työskennellyt ympäristötalossa 14.10.2009 selvityksessään ja oikeasuvaatimuksessaan ilmoittamallaan tavalla. A poistui työhuoneestaan välillä muualle ympäristötaloon, kuten hän tekee jokaisena työpäivänä. A:lle ei ole ilmoitettu asiakkaasta puhelimitse, kuten yleensä tulisi tehdä. A:lla ei yleensä käy asiakkaita, jotka eivät ilmoita tulostaan etukäteen.

Merkitään

Virkamieslautakunnalla on ollut asiaa ratkaistessaan käytettävissään 21.10.2009 päivätty ympäristökeskuksen A:lle osoittama kirje, jonka otsikkona on virkamiehen kuuleminen.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain 14 §:n 1 momentin mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjoh-to- ja valvontamääräyksiä. Pykälän 2 momentin mukaan virkamiehen on käyt-täydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

Valtion virkamieslain 24 §:n mukaan virkamiehelle, joka toimii vastoin virka-velvollisuuksiaan tai laiminlyö niitä, voidaan antaa kirjallinen varoitus.

Valtion virkamieslain 66 §:n 2 momentin mukaan ennen kuin virkamiehelle annetaan varoitus, on virkamiehelle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkai-semista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityk-sensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hallintolain 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoi-tus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Kuulemista koskevassa pyynnössä on tarvittaessa yksilöitävä, mistä seikoista selitystä pyydetään. Asianosaiselle on toimitettava kuulemisen kohteena olevat asiakirjat alkupe-räisinä tai jäljennöksinä taikka varattava muutoin tilaisuus tutustua niihin.

Asiassa saatu selvitys, oikeudellinen arviointi ja johtopäätökset

A:n kuuleminen ennen varoituksen antamista

A:ta on ennen varoituksen antamista kuultu kirjallisessa menettelyssä.

Hallintolaissa ja valtion virkamieslaissa ei ole säädetty, millä tavalla kuuleminen käytännössä hoidetaan. Kuuleminen voidaan siten toteuttaa myös kokonaan kirjallisessa menettelyssä. Tällöinkin on pidettävä huoli siitä, että kuultava saa nähdäkseen ja kommentoitavakseen sellaiset selvitykset, joilla saattaa olla merkitystä kirjallisen varoituksen antamisen kannalta.

A on kuulemiskirjeen johdosta antamassaan selityksessä ilmoittanut työskennelleensä 14.10.2009 lausuntopyyntöjen ja lupahakemusten kanssa. Työnantaja ei ole pitänyt A:n ilmoitusta uskottavana, vaan on varoituksen antamista koskevassa päätöksessään perustellut tältä osin kirjallisen varoituksen antamista muiden työajan seurantaan liittyvien leimausten kuin sisääntuloleimauksen sekä ovileimausten puuttumisella sekä sillä, ettei A:ta ole nähty virka paikalla koko päivänä ja sillä, että asiakas on turhaan tavoitellut A:ta kyseisenä päivänä. A:lle ei ole ennen kirjallisen varoituksen antamista varattu tilaisuutta lausua näistä seikoista ja selvityksistä. Asiassa on siten tapahtunut kuulemisvirhe, minkä vuoksi A:lle annettu kirjallinen varoitus on kumottava siltä osin kuin se perustuu tapahtumiin 14.10.2009.

Työnantaja on vastineessaan ilmoittanut, ettei A:n työasemaa ole lokitietojen mukaan käytetty 14.10.2009. Myös tältä osin on kyse sellaisesta uudesta selvityksestä, josta A:lle ei ole varattu tilaisuutta tulla kuulluksi ennen kirjallisen varoituksen antamista. Tätä selvitystä ei siten voida ottaa huomioon arvioitaessa, onko A toiminut 14.10.2009 virkavelvollisuuksiensa vastaisesti.

Tapahtumat 12. – 13.10.2009

A on työnantajan kuulemiskirjeen johdosta antamassaan selvityksessä ilmoittanut olleensa 12. – 13.10.2009 flunssassa.

A:lle oli 13.5.2008 annettu määräys esittää luotettava selvitys yhdenkin päivän poissaolosta. A ei ole toimittanut työnantajalle sairaudestaan terveydenhoitajan tai lääkärin antamaa todistusta. Tämän vuoksi ja kun asiassa on riidatonta, ettei A ole voimassa olleiden ohjeiden mukaisesti ilmoittanut poissaolostaan myöskään suoraan esimiehelleen tai tämän sijaiselle, on A:n katsottava toimineen asiassa työnjohdon määräysten ja siten myös virkavelvollisuuksiensa vastaisesti. A:n menettelyn moitittavuutta ei poista se, että hän oli oman ilmoituksensa mukaan ilmoittanut sairastumisestaan puhelimitse infoon, mitä tietoa työnantaja ei kuitenkaan ole pystynyt varmistamaan.

A:lle on voitu antaa virkavelvollisuuksien vastaisen menettelyn 12. – 13.10.2009 johdosta kirjallinen varoitus.

Päätös

Virkamieslautakunta kumoaa ympäristökeskuksen 30.12.2009 tekemän päätöksen siltä osin kuin sillä ylitarkastaja A:lle annettu kirjallinen varoitus on perustunut poissaoloon 14.10.2009. Muilta osin oikaisuvaatimus hylätään.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 14 §, 24 §, 49 § 1 mom ja 53 § 2 mom

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Varapuheenjohtaja

Heikki Kulla

Esittelijä

Pia Repo

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen osallistuivat varapuheenjohtaja Kulla, jäsenet Paanetoja, Äijälä, Isomäki ja Komulainen sekä varajäsenet Hiltunen ja Tarnanen.